

آیین دادرسی مدنی

جلد دوم

www.ketab.ir

دکتر رسول ملکوتی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی پردیس

سرشناسه : ملکوئی، رسول، ۱۳۶۵-
 عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام (Iran. Laws, etc).
 عنوان و نام پدیدآور : آیین دادرسی مدنی جلد دوم / رسول ملکوئی.
 مشخصات نشر : تهران: خرسندی، ۱۳۹۹-
 مشخصات ظاهری : ۲۷۲ ص.
 شابک : 978- 622- 224109- 4
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت : کتابنامه. ص. ۲۷۱
 موضوع : آیین دادرسی مدنی - - ایران
 موضوع : Civil procedure - - Uran
 رده بندی کنگره : KMH۱۷۱۰
 رده بندی دیویی : ۳۴۷/۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۳۹۳۹۳

افتتاحیات خرسندی

تهران، خیابان نلسون ماندلا (جردن)، چهارراه جهان کودک، ضلع شمال غربی، پلاک ۶۶،

طبقه اول، واحد ۳ تلفن: ۸۸۶۶۵۳۰۷ - ۸۸۶۶۳۷۶۲

مرکز پخش و توزیع: خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان لبافی نژاد، نرسیده به خیابان

دانشگاه، پلاک ۱۷۴، واحد زیرزمین

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۴۹۰۵۸۴ و ۶۶۴۸۴۸۵۸

فروشگاه شماره ۱: میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید بنیست شهرزاد، پلاک ۵

تلفن: ۶۶۴۹۸۱۱۲

فروشگاه شماره ۲: خیابان انقلاب، مجتمع پارسا، پلاک ۱۲۱۸ تلفن: ۶۶۹۷۳۹۷۴

آیین دادرسی مدنی جلد دوم

دکتر رسول ملکوئی

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان: ۲۰۰ جلد

صفحه آرای: الهام پیدایی

قیمت: ۵۵۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978- 622- 224109- 4

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۴۱۰۹-۴

فهرست مطالب

۲۳	مقدمه
۲۵	فصل اول: دفاع، ایرادات و موانع دادرسی
۲۶	مبحث اول: مفهوم دفاع و انواع آن
۲۶	گفتار اول: دفاعیات شکلی
۲۷	گفتار دوم: دفاعیات ماهوی
۲۷	گفتار سوم: تفاوت دفاعیات شکلی و ماهوی
۲۷	۱- از جهت کارکرد
۲۸	۲- از جهت نتیجه‌ی دعوا
۲۸	۳- از جهت زمان اظهار
۲۹	مبحث دوم: ایرادات و موانع دادرسی
۲۹	گفتار اول: موانع دادرسی
۲۹	۱- موانع موقت دادرسی
۳۰	۲- موانع دائمی دادرسی
۳۰	گفتار دوم: ایرادات
۳۰	گفتار سوم: وجه اشتراک موانع و ایرادات دادرسی
۳۱	مبحث سوم: مصادیق موانع و ایرادات دادرسی
۳۱	گفتار اول: مصادیق موانع دادرسی
۳۱	۱- عدم صلاحیت دادگاه
۳۳	گفتار دوم: عدم صلاحیت قاضی
۳۴	۱- قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه بین دادرس با یکی از اصحاب دعوا وجود داشته باشد
۳۴	۲- دادرس قیم یا مخدوم یکی از طرفین باشد

- ۳- یکی از طرفین مباشر یا متکفل امور دادرس یا همسر او باشد ۳۵
- ۴- دادرس یا همسر یا فرزند او، وارث یکی از اصحاب دعوا باشد ۳۶
- ۵- اظهار نظر قبلی دادرس در موضوع دعوا ۳۷
- ۶- خصومت قضایی ۳۷
- ۷- نفع شخصی ۳۸
- گفتار سوم: سرانجام مانع رد دادرس ۳۹
- ۱- دادرس مانع رد را محرز نمی داند ۳۹
- ۲- دادرس مانع رسیدگی را محرز می داند ۴۰
- گفتار چهارم: مانع امر مطروح ۴۱
- ۱- وحدت ارکان دعوای جدید با دعوای مطروح قبلی یا ارتباط دعوای جدید با دعوای قبلی ۴۱
- ۱- ۱- تشابه دعوای موخر با مقدم ۴۱
- ۱- ۲- ارتباط دعوا موخر با مقدم ۴۲
- ۲- وحدت دو مرجع قضایی که دعوا مقدم و موخر در آن مطرح شده از نظر صلاحیت قضایی ۴۲
- ۳- عدم تعیین تکلیف قطعی دعوای سابق ۴۳
- گفتار پنجم: راهکار مانع امر مطروح ۴۳
- مبحث چهارم: ایرادات رسیدگی ۴۴
- گفتار اول: عدم اهلیت خواهان ۴۴
- ۱- فقدان اهلیت هنگام تقدیم دادخواست ۴۵
- ۲- فقدان اهلیت در جریان دادرسی ۴۵
- گفتار دوم: عدم توجه ادعا نسبت به خوانده ۴۶
- ۱- عدم ارتباط حقوقی خوانده با خواهان در خواسته های مبتنی بر اعمال حقوقی ... ۴۷
- ۲- عدم ارتباط خوانده با خواسته در خواسته های مبتنی بر وقایع حقوقی ۴۷
- ۳- عدم توانایی قانونی انجام خواسته ی خواهان حتی در صورت وجود رابطه ی حقوقی ۴۸

۴۸	گفتار سوم: عدم احراز سمت خواهان.....
۵۰	گفتار چهارم: ایراد اعتبار امر مختوم.....
۵۰	۱- وحدت اصحاب دو دعوا.....
۵۱	۲- وحدت خواسته دو دعوا.....
۵۱	۳- وحدت سبب دو دعوا.....
۵۱	۴- صدور حکم قطعی دعوای سابق.....
۵۲	گفتار پنجم: عدم ترتب آثار قانونی بر خواسته خواهان.....
۵۳	گفتار ششم: عدم مشروعیت خواسته.....
۵۳	۱- خلاف قانون امری باشد.....
۵۳	۲- خلاف شرع باشد.....
۵۴	۳- خلاف نظم عمومی و اخلاق حسنه باشد.....
۵۴	گفتار هفتم: جزمی نبودن دعوا.....
۵۴	۱- جزمی نبودن خواسته.....
۵۵	۲- جزمی نبودن ارتباط خواسته با خوانده.....
۵۵	گفتار هشتم: ذینفع نبودن خواهان.....
۵۶	گفتار نهم: اقامه‌ی دعوا خارج از موعد قانونی.....
۵۶	۱- مواعد قانونی طرح بدوی دعوا.....
۵۷	۲- مواعد قانونی طرح دعوا در قالب اعتراض یا ورود به دعوای اصلی.....
۵۷	گفتار دهم: موعد و انواع آن.....
۵۷	۱- مفهوم موعد.....
۵۸	۲- انواع موعد.....
۵۸	۱- ۲- مواعد قانونی.....
۵۸	۲- ۲- مواعد قضایی.....
۵۸	۳- اثر حقوقی تمیز موعد قانونی و قضایی.....
۵۸	۱- ۳- تغییر میزان موعد قانونی.....
۵۹	۲- ۳- تمدید موعد قانونی.....

- الف- وجود خطا در اعلام یا اِعمال موعد قبلی از سوی دادگاه ۵۹
- ب- موارد و حالات ذکر شده در ماده‌ی ۳۰۶ قانون آیین دادرسی مدنی ۵۹
- ۴- تعیین میزان مهلت، در تمدید موعد قانونی ۶۰
- ۳-۳- تغییر و تمدید موعد قضایی ۶۰
- الف- تغییر موعد قضایی ۶۰
- ب- تمدید موعد قضایی ۶۱
- ۱- اعلام خطاء در اعلام یا اِعمال موعد ۶۱
- ۲- اثبات قوه قاهره ۶۱
- ۴- طریقه محاسبه مواعد ۶۲
- مبحث پنجم: زمان طرح دفاعیات شکلی ۶۴
- مبحث ششم: دفاعیات ماهوی حادث در جریان دادرسی ۶۶
- فصل دوم: مفهوم امور انتظامی ۶۷
- مبحث اول: تأمین ۶۸
- مبحث دوم: تأمین خواسته ۶۸
- گفتار اول: قالب صدور تأمین خواسته ۶۹
- گفتار دوم: تأثیر تأمین خواسته بر اصل خواسته و ماهیت دعوا ۷۰
- گفتار سوم: زمان تقاضای تأمین خواسته ۷۰
- ۱- قبل از تقدیم دادخواست ۷۰
- ۲- مقارن تقدیم دادخواست ۷۱
- ۳- بعد از تقدیم دادخواست و قبل از حکم قطعی ۷۱
- گفتار چهارم: اصول و اوصاف حاکم بر تأمین خواسته ۷۲
- گفتار پنجم: مضادیق صدور تأمین خواسته ۷۵
- ۱- مبتنی بودن خواسته بر سند رسمی ۷۵
- ۲- در معرض تضییع یا تفریط بودن خواسته ۷۶
- ۳- مبتنی بودن خواسته بر اوراق تجاری ۷۷
- الف- سقوط حق تأمین خواسته ۷۹

مقدمه

بعد از تحقق مفهوم حقوقی دعوا و آغاز جریان دادرسی، طرفین، مکلف به دفاع و دادگاه متعهد به مدیریت دادرسی و صدور حکم عادلانه خواهند بود. در جریان دادرسی حدوث دو امر متوقع است: ارائه دلایل از سوی طرفین و طواری دادرسی. ارائه و رسیدگی به دلایل، امر مرسوم و متوقع در هر دادرسی است. اما طواری دادرسی همانگونه که از نام آن برمی آید، اموری هستند که روال عادی و جریان مرسوم دادرسی نیستند بلکه بر آن عارض و طاری می گردند. اما در هر حال هر دو مورد، تشکیل دهنده ی جریان تام دادرسی می باشند و ذیل عنوان دفاع به مفهوم اعم، قابل بررسی اند.

در ادامه ی مباحث مطرح شده در جلد نخست کتاب آیین دادرسی مدنی، در مجلد پیش رو مباحث مربوط به طواری دادرسی به طور کلی و آیین رسیدگی به دلایل به مفهوم اعم، مورد بررسی قرار گرفته است. برای تحقق این هدف، مطالب در پنج فصل و هر فصل شامل چندین بحث و هر بحث در بردارنده ی گفتارهای متعدد، ارائه گردیده است. به عبارت دیگر در این مجلد مانند پیشین آن، سعی شد که جریان عادی دادرسی از آغاز تا پایان، پیگیری و حادثات ضمن آن با هدف تحقق دادرسی عادلانه و مبتنی بر اصول تحلیل گردد. امید که حاصل تلاش مورد عنایت خداوند متعال قرار گرفته و برای دانشجویان و دانش پژوهان دریای علم حقوق مفید واقع گردد.

رسول ملکوتی^۱